

2. Очевидно слід також дещо змінити спрямування навчально-методичного та комп'ютерного забезпечення при підготовці до занять, написанні рефератів, курсових та дипломних робіт. В цьому відношенні слід запобігати простому компілятивному підходу, а вимагати від викладачів та студентів елементів пошуковості, творчості.

3. При проведенні поточного модульного контролю необхідно імплементувати не репродуктивні, а ситуаційно-пошукові завдання комплексного характеру.

4. Тематика дипломних робіт у першу чергу має охоплювати сьогоденні проблеми національної економіки і бути підпорядкованою науковій тематиці кафедри.

5. Формуванню інноваційної особистості в студентському середовищі має також слугувати студентська наукова творчість, якій слід придати чіткий мотиваційний характер (зарахування доповіді як курсової роботи, певні преференції при вступі в магістратуру та аспірантуру тощо).

Звичайно, це далеко не повна відповідь на зазначену проблему, але і ці пропозиції мають заслуговувати на увагу.

*С. В. Калабухова, канд. екон. наук, доц.,
кафедра обліку в кредитних і бюджетних
установах та економічного аналізу*

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ІННОВАЦІЇ В ПРОЦЕСІ АКТИВІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Підсумковим результатом розвитку науки та високотехнологічних галузей у XX столітті стало формування в економіках провідних країн світу нового механізму саморозвитку — національних інноваційних систем, у рамках яких зароджуються і реалізуються інновації. Незважаючи на національні відмінності, загальною рисою усіх без винятку національних інноваційних систем є лідерство у забезпеченні трьох пріоритетів розвитку: науки, освіти та наукомісткого виробництва. Однією із національних інноваційних систем України, яка потребує впровадження нових інноваційних технологій для забезпечення означених пріоритетів економічного розвитку, є система вищої освіти.

Слід підкреслити, що система вищої освіти України внаслідок постійних реформ, посиленої комерціалізації та відсутності сис-

теми прогнозування потреби у фахівцях різних галузей економіки не забезпечує відповідності підготовки кадрів суспільним потребам. При цьому у результаті переходу від природознавчого до гуманітарного підходу при підготовці спеціалістів, а також викладання економіки, менеджменту та маркетингу у вищих навчальних закладах за спрощеними підручниками західних авторів, неадаптованих до умов української економіки, різко знизились якість управлінських рішень, ефективність і конкурентоздатність суб'єктів господарювання та країни в цілому.

Таким чином, погіршення якісних характеристик освітньої та наукової підготовки кадрового потенціалу знижує його конкурентоздатність в умовах зростання інтелектуальної інноваційної складової виробничого процесу, який вимагає нестандартних рішень, розвитку особистості та її ціннісної орієнтації.

Отже, за умов виникнення нових потреб економіки, заснованої на знаннях, конкурентоздатність випускників вищих навчальних закладів насамперед залежить від вміння проводити наукові дослідження. Тому важливим інноваційним напрямком активізації навчального процесу слід вважати впровадження нових організаційних методів стимулювання науково-дослідної роботи студентів. До таких нових організаційних методів стимулювання науково-дослідної роботи студентів пропонується віднести реорганізацію навчального процесу у вигляді самостійної роботи студента.

Варто нагадати, що відповідно визначень, гармонізованих з міжнародними рекомендаціями, розрізняють чотири типи інновацій: продуктові, процесові, маркетингові й організаційні. При цьому під інновацією розуміють введення у вживання будь-якого нового або значно вдосконаленого продукту (товару або послуги) або процесу, нового методу маркетингу або нового організаційного методу в діяльності підприємства, організації робочих місць або зовнішніх зв'язків. Отже, організаційна інновація є впровадженням нового організаційного методу в діяльності, що не використовувався раніше і є результатом реалізації стратегічних рішень керівництва.

Таким чином, організаційні інновації в освітній діяльності вищих навчальних закладів повинні містити у собі впровадження нових методів в організацію повсякденної самостійної роботи студентів з виконання обов'язкових різноманітних наукових робіт. Сюди входить впровадження нових методів поглиблення науково-дослідної роботи студентів і полегшення обміну знань в академічних групах. Прикладом може служити впровадження нового порядку поточного оцінювання знань студентів з дисципліни, тобто за бажанням студента організація поточного контро-

лю знань відбувається в такий спосіб, щоб замінити виконання обов'язкових технічних видів робіт при опануванні дисципліни (відвідування практичних занять, виконання індивідуальних завдань, написання модульних контрольних робіт) виконанням обов'язкових творчих видів робіт у формі наукових досліджень.

Відповідно до такого підходу організації самостійної роботи студентів, які бажають опановувати дисципліну шляхом виконання науково-дослідних робіт і отримують для цього дозвіл керівника курсу або завідувача кафедри, необхідно буде удосконалити Картку самостійної роботи для студента, що бажає вивчати дисципліну за індивідуальним графіком. У цій Картці повинна бути описана шкала оцінювання знань студента саме за видами наукових робіт: підготовка наукової статті (наприклад, 20 балів), написання роботи на конкурс (наприклад, 15 балів), підготовка доповіді на конференцію (наприклад, 10 балів), участь в олімпіаді за означеною дисципліною з отриманням призового місця (наприклад, 20 балів). У разі проведення іспиту за предметом шкала СРС відповідно охоплює діапазон до 40 балів.

Тобто, організаційні інновації в процесі активізації навчального процесу полягатимуть у тому, що наукова робота стає не додатковою (вибірковою), а саме основною (обов'язковою) самостійною роботою для студента, що виявив бажання опановувати курс нестандартно з реалізацією свого творчого потенціалу. Адже студент, що цікавиться наукою, не потребує відвідування практичних занять, зазубрювання тем дисципліни і пошуку шпаргалок на заліки або іспити, тому що він у будь-якому разі володіє основними питаннями дисципліни, що вивчається.

*Л. М. Кіндрацька, д-р екон. наук, проф.,
зав. кафедри обліку в кредитних і бюджетних
установах та економічного аналізу*

ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

У заголовку тез присутня тавтологія, що, загалом, виглядає не досить логічно. Втім, саме таким підходом хочу підкреслити однокорієвість слів: професійна, професор, професійної, що означає пряму залежність професійної підготовки студента у на-